

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Ötásbós petiszer 5 kr. Nagyobb terjedelmű... Bélyegdíj: minden beiratásért kilón 30 kr.

Mohács.

Aug. 29.

Gyászter, sóhajta köszöntek! Ma 346 éve, hogy nemzeti nagy létként a mohácsi temető sírjaiba szállott alá a dicsőség fényköréből. Igazán, temérdek csapás érte már e nemzetet, de olyan még nem fenyegette, mint az „igazságos“ Mátyás király utáni időkben.

A királyok nyomort, szegényt holtak magokkal a nemzet nyakára. A szerencsétlen „dobze“ Lászlót küldte az ég a nemzet megpróbáltatására, s ez eluralkodta a haza boldogságát. Oly inséges és alacsony helyzetben volt ekkor az ország, hogy talán nem is kaphattak volna László után mást akkor királynak, mint egy éretlen gyermeket. II. Lajost lábba gyantán titelték a trónra, és e kor hatalmas szatyrája volt Nagy Lajos kirának.

Tíz éves volt a király. A nemzet sem lehetett nagyobb az uralkodónál, mert hiszen mindketten együtt súlyedtek alá. Elképzelhetni, hogy az önzetlen hazafi nem rajonghatott a gyermekkirály személyéért. A kik Lajos udvarát körül-vették, önhasznukat keresték mindenütt. Szévtávt a nemzet, mert a királysgnak nem volt annyi varázsa, hogy össze-tartsa a honfiakat.

A papság minden erejét a hitújítás ellen használta fel, a nemesség önérdéket feltette a főuraktól, és a főurak a királyt kegyét saját javukra, önző céljaikra használták fel. Elég lett volna magában a belzavar, hogy a nemzet elsüllyedjen; de ehez járult még a török fenyegetése. A gyermekkirály oktalannul leölette a török békebírókat. Ezzel el lőn vetve a háború koczkája. Jón a török.

zet sorai közt, s kinevezési rendszere tulajdonsága által egy nagy tömeget megfosztott a szabad gondolkodástól, s a vélemény független nyilvánításától. És a pártarcok a kormány erőszakoskodásai folytán oly élessé fejtettek, hogy gyakran az apa gyűlöli fiát, s a testvér boszus szemmel tekint testvéreire. Ezer szerencse, hogy küllenség nem fenyeget bennünket. Akkor biztosan nézhetnék a második — mohácsi gyásznap el!

De isten mentse e csapástól mi magyar hazánkat! Eieget szenvedtünk eddig. Szomorú napokban alig van gazdagabb történelem, mint a Magyarország. Állami életünk könyvében alig van oly lap, melyen véres betűk ne állanak. És ezek közül legkirívóbb a mohácsi vértanú, melyek élvordulóját e mai napon ünnepli a nemzeti kegyelet. Szolgáljon tanulságul annak története, és felemlítése legyen biztatás az alkotmányos küzdelemben. Bzdítson az bennünket kitarásra az elvek szent harcában, mert hiszen, ha akkor — és még azután a többszöri kísérlekor — sem tudtak bennünket fegyverrel eltörölni a föld színéről: E nemzet nem fog meghalni soha! Csak a belviszály ördöge ne furakodjék sorainkba!

Lajos napját, mint Turinban élő nagy hazánkfa nevenapját a sarkadi „olvasó kör“ is megünneplé f. hó 25. én. Gyűlést tartva, elhatározta jegyzőkönyvileg is kifejezni a nagy számúztó iránti ódsadó tiszteletét s a nap alkalmából táplált jókívánatait.

A képviselőház elnökül Deák Ferencz, Bittó igazságügyért akarja megválasztani, ha azt Somsich nem fogadná el. A 48-as párt szept. 1-én tartja első pártértekezletét Pesten. Damjanich és Lahner sírjáról írja az Ellenőr: E lapok szerkesztőjének személyes meggyőződése szerint a két aradi vértanú sírja a mécsai parkban koránt sincs oly elhagyott állapotban, hogy a lapok koronkint feltűnjenek. A sírt mindig ápolják s koszorúkkal látják el. Az igaz, hogy emlékkője nincs, de a park tulajdonosa szívesen megjelölné a sírt úgy, mint az ott nyugvóhoz méltó, ha eldölné a kérdés: vajon ott fognak-e pihenni továbbra is az áldozatok maradványai. Ez úgy azonban már régen úgy áll, hogy a hamvakat az elhunytakhoz közel állók el fogják onnan szállítani.

IX. Pius papa kedélye a római községi választások kedvezőtlen eredménye és az ókatholikus párt folytonos növekedése miatt, egy idő óta nagyon levert. Nagyon hallgatag, legkisebb okból ingerültsége jó. Azon papok, kik szolgálatokat tesznek nála, többször észrevették, hogy emlékező tehetsége nagyon gyengült, mert sokszor oly tárgyakra tér vissza, melyek már elintézték, és levelezésénél gyakran egészen ferde címeket használ.

Kuriosum. A „Reform“ még mindig arról cselezerekezik, hogy — a baloldali kormányképtelen. Szlávi és Lónyai. A kormányfőirak közül e kettő az, mely most versengésben áll egymással. Ennek első jelensége volt a trónbeszéd története, mely azt jelzi, hogy Lónyai iránt „magasabb körökben“ is meg van ingatva a bizalom és rokonszenv. Alig beszélte el ez esetet a hír, már tünt fel másik jelenség is, mely a Lónyai iránti bizalmatlanságot elárulja. E „merényletet“ a pesti polgárok követték el, kik több sok ezer példányban fényesen kiállított ívet köröznek a városban, a végből, hogy minél több aláírással bizalmi feliratot intéznek — Szlávihoz; s a feliratakn dicserik a kereskedelmi ügyér „önzeten erélyét.“ Epen jókor jött ez a Lónyaiellenesek malmára. Ide igatjuk szó szerint a bizalmi felirat szövegét. „Szlávi József, földmivelés, ipar-és kereskedelmügyi magyar királyi miniszter ő! Nagyméltóságának. Nagyméltóságú miniszter ur! Hazánk jelenlegi átalakulási korszakában, midőn évszázados mulatsások pótlandók, teljes erőnket ki kell fejtünk, hogy Magyarországot egy sorba emeljük az ipar és kereskedés utalmado útján gyorsan előhaladó kultúrálomokhoz. A nemzeti jólét eme főfontosságú tényezőinek újíteremtő intézése a szokottnál nagyobb mérvben igényli a tapintatos erély és odaadás, teljes lelkesedéstől emelt alkotó kezdeményezés ritka erényeit. De minél életbevágóbbak mai nap, az ipar és kereskedés fejlesztésének érdekei, és minél súlyosabb a feladat, mely a bennünket túlzásirányú ingevők külföld versenyé közegette azon férfúra nevezdik, ki a nevezett érdekek országos intézése hivatva van: annál nagyobb örömmel győzdünk meg már azon rövid idő alatt is, mely által nagyméltóságodat az ipar és kereskedelmi ügyek élén látni szerencsések voltunk: miszerint tetterős buzgalma és a kor igényeit teljesen méltányó belátása, párosulva hazafias haladási törekvésével, mind megannyi biztosítékul szolgálunk arra néve, hogy nagyméltóságod vezetésével alatt hazánk anyagi érdekei az óhajtvára várt szebb jövő felé gyorsan fognak közeledni. Midőn azért emez érdekeinktől öszönözött, bizalomteljes elismerésünknél öszönözött, kifejezését adnánk, egyszersmind azon óhajtatunkat sem fojthatjuk el, vajna nagy méltóságod ugyanazon önzetlen erélyével, bőbes belátással és hazafias buzgalommal mint eddig, minél hosszabb időn át kezében tartaná hazánk ipari és kereskedelmi érdekeinek intézését, emez érdekeink előnyére és hazánk javára. Maradván legmilyebb tisztelettel. Pesten, 1872. évi augusztus havában.“

Ime, ez a bizalmi felirat — Szlávihoz. A viszonyok tekintetbe vételével lehetetlen abból ki nem olvasni a bizalmatlanságot is — Lónyai iránt. Valóban, gyönyörűen fejtődnek a dolgok — az országgyűlés megnyitására. Ki tudja, mire ebrüdünk szept. első napjaiban? Hihetően az igazság mérlege meg fog mozdulni. Lónyai serpenyőjéből a „nyomaték“ eltűnik. És a Szlávi iránti bizalom nagyobb súlyt fog nyerni.

Különös szag van Dániában. A legutóbbi napok alatt iszonyu zürzavar van odaát a másik oldalon. A „megfízett“ lapok, mint szokták egymást nevezni a — Valóban atyánk leánya az, ki így beszél? Bizonyára! A nemesség ember leánya vagyok, ki megtanulta apját a jót, nemesség és fenségest szeretni, a szellemi felsőbbeséget becsülni. — Nagyon szabadelvű vagy s ez okból odáig juthatsz, hogy az erényt vászonruhában imádnád fogod. Melcer odavetődék szót így. — Bizonyosan. Szünet állt be. Melcer félbeszakította: — Ha szived oly térfi felé fordulna, ki nem tartozik a társadalom amas osztályába, melybe mi, mikép esekednél? — Nejevő lennék, ha szeretne. — Frigga, mit mondasz? — kiált Melcer megragadva kezét. — Te képes lennél. — Bátorrágal bizoni arra, hogy boldog legyek? — Istenomre, igen. Frigga szivéből nevetett. E perczben a kocsi a ljungboroi vár lépcsőzete elé ért. A társalkodási teremben a grófné ült dolgozott. A szomszéd kis teremben a gróf whistezett néhány ural.

kormányközlönyök, csaknem egymás hájába kapnak — az igazság érdekében. Mindegyik magának szerető követelni, hogy ő a Deákpart nagyobb részének igazi közlönye. Azonban egyik sem enged. Lónyai lapja, a „Magyar Politika“ neki rontott a Naplónak és Reformnak, s kitagadta őket az igazhíű deákpartiak közül. A Napló erre tagadó állásba helyezte magát. A „Reform“ pedig visszamondta neki, hogy de biz ő fízett lap, s nincs joga magát kormánybünek nevezni. Gyönyörű mulatság ez nekünk. Valóban a kormánylapok soha sem voltak talán dvezetesebb olvasmányok, mint jelenleg. Különös tünemény ez. Az látszik ebből, hogy nemcsak a kormány, hanem maga a jobboldali párt is meg van oszolva, s a különböző árnyalatok választottak maguknak a „fízett“ közlönyökül. A jövő pártalakulásoknak tehát csakugyan érdekel nézhetünk elébe. Meglássuk, hányféle oszlik — a többség? Érdekes még az is, hogy a fuzió kérdése egyre kísért a — Reformban. Ez a lap sehogys akar tagítani. Eleintén azt kezdte hangoztatni, hogy ő rááll a Csérnától által ajánlott fuzióra, s miután most Csérnától kijelenté, hogy „elvettem inket nem tagadjuk meg semmiféle egyezkedésért, s a mit nemzetünk jogai gyanánt követeltünk, arról nem mondunk le soha.“ — A Reform kinyilvánítja, hogy nem is remélt, mikép azt Csérnától pártolni fogja. Hanem azért odaát sürgetik a fuziót. Mindezek azt mutatják, hogy nem igen jó rendben van ellenségeink szénája. Pedig ők győztek. És a győzelem „dicsősége“ sem tudja őket egyesíteni, hanem veszekednek maguk közt, s keresik a szövetséget égen és földön. Elárulják minden lépten-nyomon, hogy — rosz szag van Dániában. No de azért nem kell kétségbe esni, van még ember Magyarországon, aki a „magyar tisztai Augiás istállóját.“ Hanem akkor nem engedi azt illetéklének által ismét bekeverni.

Külföld. Franciaország nemcsak a nagy világhármag hazája, hanem az érdekes napirágéknak termékeny földje is. Egész sorát bírjuk a figyelemkelő apró történetecskéknél. Thiers a egy új törvényhozói tisztelet szerzetést tervez, oly czéllal, hogy azzal a képviselőtestület hatalmát erősíthozzassa, sőt szükség esetében meg is törhesse. — Stoffel ezredes, ki a francia-porosz hádjárat fölött irt munkájával nagy felhűnést okoz, Thiers parancsa folytán utasítást kapott, hogy ezredesi állomását köszönjön le. E rendszabály oka abban keresendő, hogy Stoffel említett művében nemcsak elöugratlanul ostromozta saját nemzete hibáit, hanem Thiers hadi képességét is kétségbe vonni mert; ezért Thiers, ki mint legutóbb nagy szellem, azon gyengével bír, hogy oly szakmában szeret magának tartatni, melyhez nem ért, — az ezredes elbocsátását kívánja és őt önkényes lekötözésre akarja bírni. De az ezredes, ki hazájának kétségétől nagy szolgálatakat tett, nem hajlandó Thiers kívánását teljesíteni s máig sem köszönt le, miben egybírnat a köztársasági lapok által támogatattik. — Gambetta, kit közönségesen Thiers utódjának tartanak, a napokban utóbbival érdekes párbeszédet tartott, melyben kijelenté, hogy ő Thierst még 6 évig nélkülözhetlennek tartja, hogy saját kormány képessége csak 5 év múlva érvényesíthető, továbbá, hogy ő Thiers külpolitikáját helyesnek tartja és — ami legfurcsább — hogy az ő véleménye szerint Bismark sem III. Napoleont, sem Chambord esetét, sem Joinville herceget nem pártolna egfőt mint trónkövetelőt, hanem Pion-Pion, azaz Napoleon herceget, ezeget, még pedig azért, mert ez az olasz király vaj, a jezsuiták ellensége és — gyáva-ságnál fogva különben sem veszedélyes. — Gambetta és Thiers között mindenben legnagyobb egyetértés uralg, kivéve a hadi tervekben, mert Gambetta sokkal békésebb hajlamu, mint a kis Thiers.

Az est maglehetősen előrehaladt volt, midőn Frigga és Melcer hazá érkezett. Melcer fölment szobájába. Frigga anyja üdvözölésére sietett. Számolyt vón s a grófné lábához üve kezét térdai fölött összekulcsolva így szólt: — Te nem látszol vidámnak, mama? — Elég magyarázatlanul mindig nyughatatlan vagyok, ha ti a paplakban vagytok, vagy ha Aurenius kisasszony itt van. Van e lányban valami, a mi nyugtalanít. — Különös! Nekem pedig jobban tetszik, mint akármely korombeli lény. Epen azt akarom kérdezni tőled, ne ajánljam-e neki, hogy ne cimmesgessen egyelőt. — E bizalmaság nemcsak nekem, de atyádnak is a legnagyobb mértékben vissza-tetzó volna. — Miért? Frigga fölveté fejét, mint a kis madár sokta szárnyait emelgetni, félvén hogy meg-fogják. — Kell-e ezt mondanom? Te, Frigga Harthon gróf leánya vagy s állást foglalasz el a társadalomban, mely magasan áll Aurenius kisasszony fölött. Ti találkoztok, de bizalmas barátnökké soha sem lehettek. — S miért nem? — A tizenhét éves leány arcán a benső

Az önkéntes árverezők ellen a postalapak hatalmas kikérek. Bizonyos tapasztalt férfi az ily eljárás következtéleg írja le. Egy időben többször felszólított a lapok azon botrányos „árverési intézetek“ ellen, — mint magukat nevezik, — s joggosa tetők. Minden jórán gondolkozáson ember be fogja látni, hogy azok miködcének megegyésére kárhözhatóak. Mégis, a helyes, hogy fogynak, napról-napra szaporodnak. Közébebb nyílt meg egy ily nemü intézet ismét a főváros közepén, a kigyútozásban. Mi, kik a posták látjuk, tudjuk legjobban ezek eljárás módját. Látszik, hogy a nagy közönség is megismerje, s hogy aztán érdem szerint méltányolni is tudja őket. Minden e nembeli intézetnek megvan a maga kiküldtője s van 3—4 fogadott árverezője is. Hozzáfognak tehát az árveréshez oly nagy lármaval, hogy a közönsége szokatlan lárma meg-megáll, hátrahájtja a közeledést is. Igernek aztán a fogadott árverezők és árvereznek, a kikülto madar lépre akad, annak aztán nyakába varják. De számtalan esetben megtörténik, hogy a néző közönségből sekiemsem akad, a ki beleszólna, ekkor megveszik ők a tárgyat maguknak s félre tetetik, e szavakkal: „tegyék félre — ugy mond — mert még most is szándékozom vásárolni.“ Másnap azonban ugyanazon tárgyat újra csak ott vannak, s a újra árverezendők. Mikép adhat a hatóság ilyeneknek engedélyt, vagy ha eltiltható, hogy van az, hogy a városháza özsomzedjában ilyen botrányos dolgot tőrnek meg? Igaz ugyan, hogy a vásár előtt kellett volna felszólalunk, mert mi nem is féljük az intelligenciát, hanem azon jöhiszemü vidéki veivőket, kiket az ily esetek minden üzlet iránt, legyen az bár rom-pomirt üzlet is, — bizalmatlanokká tesznek. Vagy pedig a nép alsóbb osztályához tartozók járnak körül, kik egész héten nehéz munkával elfoglalt, vasárnap szerencsényükkel bevásárlásokat tendó jönnek a helyvárosba; itt aztan ily on behalóztatnak. Ha van mód, mindenestre segíni kell a bajon, mely nem legnagyobb diszére válik a fővárosnak. Ehez járul még ezen kedves egyéniségek durvasága, melyet két esettel tudok illusztrálni. Ugyanis: első esetben a kigyútozások egy szigoru bírálat miatt egy barátnót akarták kidobni, a második esetben a Dorottya-utczában három tisztességes polgárnak, kik nem legkedvezőbben nyilatkoztak, de csak maguk közt, ajánlották hűdögést. A mi be ide követhetik, ha ők jókor el nem távoznak. Tiszán látható ebből: hogy ezen intézetek csak a családra támaszkodnak; s mint ilyenektől meg kellene vonni a jogot.

UIDONSAGOK. A mai városi közgyűlés Patay András főispán elnökelete alatt tartott meg. Nevezetesebb tárgyak voltak: kapitányi hivatali fogalmozóvagy elhanyagolt megválasztott Bogdány Imre, rendbíróaszt: Bruner Ferencz. A bizottmányi tagokról Csanak József (virilis) lemondván az igazsól bizottmányi utasítást, hogy az utána következő jelölje ki s jelentse. (Ugy tudjuk, hogy Marakózy Károly következik.) Több számadás felülvizsgálata jelentetve be, a számadók töbnyire felmentettek. Két esz azonban olyan volt, hogy a számadások mellől az okmányok elveszve, a felülvizsgálat nem vala eszközölhető. Ezekre néve a vizsgálat elrendelt. — Az ispotályi bizottmány a városi hatóság részéről beválasztottak: Simonfy Imre, Révész György, Bészler Lajos, Baik János. Az adó-és számvényügyi bizottmány utasított, hogy a számadások felülvizsgálása módjára, az erre alkalmazandó közegek-és díjazására néve javaslatot terjesszen a bizottmány elé. Végre a Jövönatu vas uti érekeltség kérelmére a tanács utasított, hogy a kis templomkertésnek Széchenyi utca felől kiszögellő része kiszajátása iránt tegye meg a kellő lépéseket az egyház-tanácsnál.

Hymen. Gyulai László b-ujtalai derek ref. lelkész, helybeli lakos M a t o l e s y Ferencz kellemekben gazdag leányával R i v a l helyfőn, — B é k é s s y László gazdasági segédnár pedig T a m á s s y Károly gyógyszerész bájos leányával Bertával csütörtökön

türelmetlenség egy csilláms sugárzott. De oly nagy szeretet és tisztelttel viseltetett anyja iránt, hogy ennek még látszatát sem engedé kitűnni. A grófné leánya fejére tevén, kezét komoly hangon mondá: — A mig a nemesség létezik, a nemességnek az által kell tekintélyt fenntartatni, hogy csak saját osztályában keres magának barátokat, minden állásnak vannak érdekei, rokon-és ellenszenvé, s mindégyneknek más-más mivelési foka van. Az élet szabályok finomsága, mely a magasabb arisztokrácia tulajdona, csak a mélyebb izlés és gondolkodásból következménye. Oly valami, a mi minden nemzetben csak a legelőkelőbbeket tünteti ki. — Ha a nemesség továbbra is fen akarja tartani tekintélyét, tag-jainak óvakodni kell, hogy a közép osztályokkal nagyon bizalmas lábra ne helyezkedjenek. — Tartad eszedben, hogy a nagyság, melyet távolról tekintünk meg, kétszer oly nagyknak látszik, s hogy a tisztelet csak az a bizalmaság által. Járj, társalkodjál a kivel akarsz, de barátod csak az lehet, a ki hozzád hasonló, a kivel egyenlő nézetekkel neveltetél. (Folyt. követhetik.)

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA.

Regény három kötetben. Irta Schwartz Mária Zoélla. Második rész. (Folytatás.) Midőn Frigga egy este Melcerrel a paplakról hazá ment, így szólt: — Te az özevgyel jelenetben oly kitűnően játszottál, kedves Melcer, hogy világgosan lehetett látni, mikép elragadtatód nem csak színelv volt. — Mit értesz ez alatt? — Melcer hátradótt a kocsi vankosára, nehogy a lámpa fénye arcazt megvilágítsa. — Azt értem alatta, hogy Magda iránt nagy, igen nagy rokonszenvvel viseltél. — Minő gyermekesség! — Csak nem akarod tagadni, hogy tetszik neked? — Tetszik! Te nagyon regényesen beszélsz kedves Frigga. — Hát, hogy fejezzem ki magamat, hogy neked tessék?

Vertical text on the left margin containing various notices and advertisements, including mentions of 'Hirdetési díj', 'UIDONSAGOK', and 'TÁRCZA'.

tartják esküjüket. Áldást kívánunk a tisztasá...
* A szivarok egy idő óta ismét oly kr...
* A legújabb megpróbáltatásnak teszik ki...

Amma talált csontváz, melyről már...
* A városi hatóságok figyelemmel kísérik...
* A kapitányi hivatal 3 osztálya...

Amma talált csontváz, melyről már...
* A városi hatóságok figyelemmel kísérik...
* A kapitányi hivatal 3 osztálya...

Amma talált csontváz, melyről már...
* A városi hatóságok figyelemmel kísérik...
* A kapitányi hivatal 3 osztálya...

Amma talált csontváz, melyről már...
* A városi hatóságok figyelemmel kísérik...
* A kapitányi hivatal 3 osztálya...

Amma talált csontváz, melyről már...
* A városi hatóságok figyelemmel kísérik...
* A kapitányi hivatal 3 osztálya...

H I R D E T É S E K.

A DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
vesz és elad mindennemű állampapírokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi...
arany és ezüst pénzeket;
elad sorsjegyeket részletfizetésre:

Arverési hirdetés.
Alulról kiküldött végrehajtó a polg...
1872. július 1-től kezdve további intézkedésig.

Papírok, látogatójegyek, pecsétek és más írószközök
Mind a legfinomabb minőségben, következők után árán.
A ház jelszava: "Olosz áru is jó lehet."

!!Részedés ellen mindenki intett!!
Azon sok hangzatos hirdetésnek, melyek különösen órákra vonatkoznak, azon számítás...
Az ujkor csudája!
Angol zseb-órák:
Pracht-Bazar des A. Friedmann in Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Tiszavidéki és Arad-temesvári VASUT.
1872. évi július 1-től kezdve további intézkedésig.
I. Bécsből és Pestről Kassa felé.
II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.
III. Bécsből és Pestről Nagyvárád felé.
IV. Kassáról Pest és Bécs felé.
V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.
VI. Nagyvárádról Pest és Bécs felé.

A gondviselészerről
C) Jól emlékezhetünk a...
A haladás szelleme, bá...
TÁRCZ...
EGY NEMESEMBER...
Irta Schwartz Mária
Második rész.
— Anyám azt kérészkivált...
— Nem értek Friggá...
— Van itt valami...
— Csodás az érdemem, a h...
— S e tisztelet nem engedi...
— Prága hírvételei német...